

Projecten

- 1 Tiel-Waardenburg
- 2 Grebbedijk
- 3 Sterke Lekdijk
- 4 Rijnkade Arnhem
- 5 Zwolle-Olst
- 6 Rivierklimaatpark IJsselpoort

Participatiekaart Deltaprogramma Rijn

Vanuit het Deltaprogramma werken overheden en partijen samen aan een veilig, klimaatbestendig en aantrekkelijk Nederland. In het gebied van de Rijn is dat een aanzienlijke opgave. De Rijn, met de riviertakken Waal/Merwede, IJssel en Nederrijn/Lek, moet door klimaatverandering grotere hoeveelheden water kunnen afvoeren. Afgekeurde dijken, bodemdaling en nieuwe normering zetten de waterveiligheid in het rivierengebied verder onder druk.

Om de Rijn veilig, vitaal en mooi te krijgen en te houden, krijgen rivieren meer ruimte en worden dijken versterkt. Dat gebeurt in een krachtig samenspel waarbij nadrukkelijk kansen voor integrale gebiedsontwikkeling worden gezocht. Deze ontwikkelingen zijn in een aantal gevallen omvangrijk en hebben veel impact voor het gebied. Dat vraagt om goed informeren en communiceren, maar vooral participeren! Betrokkenen en omgevingspartners willen actief meedoen. Een goed participatieproces zorgt ervoor dat belangen actief worden opgehaald en afgewogen.

In het rivierengebied bestaan een aantal aansprekende praktijkvoorbeelden van goede doordachte participatieprocessen. We zetten ze ter inspiratie voor u op de kaart.

- HWBP in voorbereiding
- Rivierverruimingsprojecten in voorbereiding
- piping
- Huidige dijkligging
- Reguliere dijkringen
- Grensoverschrijdende dijkringen

1

Dijkverbetering Tiel - Waardenburg, Waterschap Rivierenland

Over het project

De dijk tussen Tiel en Waardenburg is integraal afgekeurd. Ten eerste is hij niet hoog genoeg. Er moet gemiddeld 0,5 m bovenop. Ten tweede is de stabiliteit een probleem. Over het hele traject moeten maatregelen worden genomen tegen piping. Momenteel is de voorkeursvariant vastgesteld en werkt het waterschap deze verder uit.

Rol van participatie

Omgevingsmanager Pieter Bode: "Het sleutelwoord in ons participatieproces is 'vertrouwen'. Dat begint met luisteren en gaat om transparant zijn. Ongeïnget is om samen met de omgeving tot een plan met een geweten te komen: een plan waarin belangen zorgvuldig en transparant zijn afgewogen zodat mensen de uitkomst begrijpen en accepteren."

Acties en middelen

- Tour met een camper en SRV-wagen voor belevingswaardenonderzoek, met ruim 1500 gesprekken en interviews met belanghebbenden langs de dijk en in de Hoogwatergeul
- SRV-wagentour om 6 varianten voor te leggen aan de omgeving
- Inloopbijeenkomsten rondom mijlpalen en nieuwe ontwikkelingen
- Centraal informatiepunt in Atelier Varik. Eerder met vrije inloop, nu bezoek op afspraak
- Thematische ateliërgesprekken

Ondersteunende communicatiemiddelen:

- Digitale polls
- Facebookpagina
- Tweets
- (Digitale) nieuwsbrieven
- Filmpjes op de website
- 'De dijk is van ons allemaal': boek met verhalen en resultaten van belevingswaardenonderzoek

Meer informatie: www.dijkverbetering.waterschaprivierenland.nl
Pieter Bode, e-mail: p.bode@wsrl.nl

2

Grebbedijk, Waterschap Vallei en Veluwe

Over het project

De Grebbedijk voldoet niet aan de huidige veiligheidseisen en moet versterkt worden. Vanaf het allereerste begin van het project erkent Projectteam Grebbedijk deze opgave nadrukkelijk samen met de omgeving. Momenteel worden de resultaten uit de verkenning verwoord in een voorkeursalternatief (juni 2019 gereed).

Rol van participatie

Projectmanager Ronald Löhr: "Participatie is de ruggengraat van ons project. Het is niet een 'dingetje' wat je er even bij doet, maar het is een cruciaal onderdeel dat doordrongen is tot elke haarvaat. Richting inwoners betekent het openheid. Ga fatsoenlijk met hen om en neem ze serieus! Het is een verrijking van je kennis en van de professionaliteit van het project. Bij partners gaat het om een zekere 'losheid' toe te laten. Je kwetsbaarheid wordt dan je kracht."

Acties en middelen

- Oproep voor insturen van ideeën, foto's en verhalen
- Inspiratiekaart met ideeën op de website
- Jaarlijkse 'Dag van de Grebbedijk'
- Excursies en rondvaarten
- Informatiebijeenkomsten bij mijlpalen en nieuwe ontwikkelingen
- Groep dijkdenkers en junior dijkdenkers die actief meedenken over nieuwe recreatieve en ecologische functies en nieuwe creatieve inuullingen voor de dijk

Ondersteunende communicatiemiddelen:

- Digitale nieuwsbrief
- Animatie, foto's en verhalen op de website

Meer informatie: www.grebbedijk.com
Ronald Löhr, e-mail: rlöhr@vallei-veluwe.nl

3

Sterke Lekdijk, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

Over het project

Onder de naam 'Sterke Lekdijk' werkt het waterschap aan de versterking van 55 kilometer Lekdijk tussen Amerongen en Schoonhoven. Het waterschap heeft de taak om de dijk aan de nieuwe normen van de Waterwet te laten voldoen. Het programma Sterke Lekdijk is onderdeel van het Hoogwaterbeschermingsprogramma en is verdeeld in zeven deelprojecten. Drie van de deelprojecten zijn gestart met de verkenningfase.

Rol van participatie

Omgevingsmanager Jan-Willem Vrolijk: "De basis voor participatie is onge overtuiging dat de plannen er beter van worden. Inwoners kennen hun eigen gebied zo goed. Die kennis is waardevol. De participatie ligt daarom hoog. Voor elk deelproject zoeken we naar een participatievorm die passend is binnen dat specifieke gebied. Participatie op maat, zodat mensen voelen dat ze serieus worden genomen."

Acties en middelen

- Campertour voor belevingswaardenonderzoek met circa 300 gesprekken en interviews
- Huis-aan-huis verspreide oproep: 'Doe mee, denk mee over de Sterke Lekdijk!'
- Ontwerpgroep en ontwerpbijsluitingen: met de stift in de hand bedenken circa 30 inwoners mogelijke oplossingen voor het verbeteren van de dijk
- Keukentafelgesprekken
- Informatiebijeenkomsten bij mijlpalen en nieuwe ontwikkelingen
- Lespakketten, veldproefjes en schoolexcursies naar de Lekdijk

Ondersteunende communicatiemiddelen:

- Digitale polls
- Facebookpagina
- Tweets
- (Digitale) nieuwsbrieven
- Filmpjes op de website
- 'De dijk is van ons allemaal': boek met verhalen en resultaten van belevingswaardenonderzoek

Meer informatie: www.destichtserijnlanden/sterkelekdijk
Jan-Willem Vrolijk, e-mail: jan-willem.vrolijk@hdr.nl

4

Rijnkade Arnhem, Waterschap Rijn en IJssel

Over het project

De Rijnkade is over een lengte van 1,2 kilometer afgekeurd op macrostabiliteit buitenwaarts en moet versterkt worden. Het waterschap doet dit niet alleen. Diverse (overheids) partners zoals gemeente, provincie en Rijkswaterstaat spelen een belangrijke rol in het project. Ook bewoners en bedrijven aan de Rijnkade worden de komende periode nauw betrokken bij het ontwerp en de plannen.

Rol van participatie

Omgevingsmanager Andre Opdam: "Het is belangrijk om mensen die in de buurt van een dijkversterkingsproject wonen en/of werken, ruimte te geven in het project. Waar gloort het perspectief voor iedereen, met inachtneming van verschillende belangen? Met deze vraag hebben we het project aan de voorkant groter gemaakt en kwamen we tot heldere issues en gezamenlijke vertrekpunten en oplossingsrichtingen."

Acties en middelen

- Rijnkadecafe's
- Informatiebijeenkomsten bij mijlpalen en nieuwe ontwikkelingen
- Individuele gesprekken met belanghebbenden
- Klanteisen ophalen en beoordeling accuraat terugkoppelen
- Schouw en excursie door het gebied
- Rijnkade-beraad van zes personen die belangen in het gebied vertegenwoordigen en actief meedenken en gebiedskennis inbrengen

Ondersteunende communicatiemiddelen:

- Digitale nieuwsbrieven
- Themakaarten
- Animaties en filmpjes op de website
- Publicaties via platformen van bewonersorganisaties

Meer informatie: www.wrij.nl/rijnkade-arnhem/
Andre Opdam, e-mail: a.opdam@wrij.nl

5

Dijkversterking IJsseldijk Zwolle-Olst, Waterschap Drents Overijsselse Delta

Over het project

De IJsseldijk tussen Olst en Zwolle voldoet niet aan de wettelijke veiligheidsnormen. Nieuwe veiligheidseisen moeten er voor zorgen ervoor dat Salland en Zwolle een betere bescherming tegen overstromingen krijgen. Momenteel onderzocht het waterschap de verschillende mogelijkheden.

Rol van participatie

Omgevingsmanager Margreet Krol: "Participatie begint bij het bespreken en doordenken van de opgave van het project. Ongeïnget is dat inwoners zich ambassadeur voelen. Zodat ze actief hun gebiedskennis en hun creatieve ideeën met ons delen. Goed samenwerken met de omgeving verbetert de kwaliteit van het ontwerp en zorgt voor acceptatie van het proces."

Acties en middelen

- Dijktoer voor belevingswaardenonderzoek met ruim 120 gesprekken en interviews
- Groep Dijkdenkers die actief meedenkt en gebiedskennis inbrengt (circa 100 inwoners)
- Omgevingsplatform met belangenvertegenwoordigers (circa 15 leden)
- Drie rondes ontwerpatelier met dijkdenkers, omgevingsplatform en mede-overheden
- Informatiebijeenkomsten voorafgaand aan belangrijke projectmijlpalen

Ondersteunende communicatiemiddelen:

- Digitale nieuwsbrieven
- Masterclasses 'Dijken en waterveiligheid' en 'Besluitvorming & MER voor Dijkdenkers en geïnteresseerden'
- Animatie, foto's en verhalen op de website
- Interactief verkenningrapport met voorkeursalternatief (in de maak, maart 2019 gereed)

Meer informatie: www.wdodelta.nl/ijsseldijkzwolle-olst
Margreet Krol, e-mail: margreetkrol@wdodelta.nl

6

Rivierklimaatpark, provincie Gelderland

Over het project

In Rivierklimaatpark IJsselpoort zorgen negen overheden en Natuurmonumenten ervoor dat we tussen Arnhem en Giesbeek straks goed kunnen omgaan met wateroverlast of watertekort. De IJssel wordt verruimd, de dijken waar nodig versterkt en er wordt voor gezorgd dat de IJssel straks ook bij laag water goed bevaarbaar is. Ook verbetering van de waterkwaliteit, het verbinden van natuurgebieden en verkennen van kansen voor duurzame economische (agrarische) bedrijvigheid, schone energie en recreatie zijn onderdeel van het project.

Rol van participatie

Omgevingsmanager Gerrit Dijkstra: "Het inrichtingsplan voor het rivierklimaatpark walt of staat met de inbreng vanuit de omgeving. Er zijn veel overheden bij het project betrokken. Zij moeten het plan uiteindelijk vaststellen. Dat gebeurt alleen als inwoners enthousiast zijn en er voldoende draagvlak is. Zonder draagvlak geen plan! Dat lukt alleen als we een plan maken waarin voor iedereen in het gebied wat moois zit. Met participatie halen we deze input op en gaan we in gesprek over tussenresultaten."

Acties en middelen

- Werkateliers per deelgebied: in 'gemengde' groepen belangenbehartigers verkennen van kansen en dilemma's
- Voorbereidende keukentafelgesprekken met kwetsbare en cruciale belangengroepen
- Informatiebijeenkomsten voor mijlpalen en nieuwe ontwikkelingen
- Inloopbijeenkomsten voor gesprekken over belangen, keuzes en dilemma's en voor reactie op tussenresultaten

Ondersteunende communicatiemiddelen:

- Advertenties in lokale huis-aan-huis-bladen
- Projectsite en digitale nieuwsbrieven
- Websites en sociale media-kanalen van de tien partners
- Visualisaties, zoals tekeningen, infographic en animatie
- Storytelling

Meer informatie: www.rivierklimaatpark.nl
Gerrit Dijkstra, e-mail: rivierklimaatpark@gelderland.nl